

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องการสร้างเสริมคุณธรรมและจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ในครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้วิธีการวิจัย ตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มเป้าหมายในการวิจัย
2. ขั้นตอนการวิจัย
3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
4. ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มเป้าหมายในการวิจัย

กลุ่มศึกษาและกลุ่มเป้าหมาย ประกอบด้วย

1. กลุ่มผู้ร่วมวิจัย จำนวน 30 คน ประกอบด้วย
  - 1.1 ผู้วิจัย
  - 1.2 กลุ่มผู้ร่วมวิจัย จำนวน 15 คน ประกอบด้วย
    - 1.2.1 ผู้อำนวยการ จำนวน 1 คน
    - 1.2.2 รองผู้อำนวยการ จำนวน 4 คน
    - 1.2.3 ครูที่สอนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 และ 5 จำนวน 10 คน
  - 1.3 กลุ่มผู้ให้ข้อมูล จำนวน 60 คน ประกอบด้วย
    - 1.3.1 นักเรียนที่ผ่านการคัดเลือกกว่ามีพฤติกรรมด้านคุณธรรมและจริยธรรมดี จำนวน 5 คน
    - 1.3.2 ผู้ปกครองนักเรียนที่คัดเลือกกว่ามีพฤติกรรมด้านคุณธรรมและจริยธรรมดี จำนวน 5 คน
    - 1.3.3 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 และ 5 จำนวน 50 คน
2. กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 และ 5 ของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จำนวน 50 คน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 ซึ่งได้มาโดยการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) โดยวิธีการจับฉลาก

ขั้นตอนการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนของการวิจัย ตามกลยุทธ์ที่ใช้ประกอบการสร้างเสริมคุณธรรม และจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ไว้เป็น 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการในการสร้างเสริมคุณธรรม และจริยธรรมของนักเรียน โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ระยะที่ 2 การศึกษาวิธีการในการสร้างเสริมคุณธรรมและจริยธรรมของนักเรียน โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ระยะที่ 3 การศึกษาผลการสร้างเสริมและข้อเสนอแนะการสร้างเสริมคุณธรรมและ จริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

รายละเอียดขั้นตอนการวิจัยทั้ง 3 ระยะ ปรากฏดังนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการในการสร้างเสริม คุณธรรมและจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

1. วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการในการสร้างเสริมคุณธรรม และจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

2. กลุ่มเป้าหมาย

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6

3. เครื่องมือการวิจัย

แบบบันทึกการประชุม

4. วิธีดำเนินการ

ใช้การประชุมระดมความคิดเห็นร่วมกับกลุ่มผู้ร่วมวิจัย ซึ่งเป็นครูผู้สอน โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เพื่อปรึกษาหารือถึงสภาพปัจจุบันปัญหาเกี่ยวกับการสร้างเสริมคุณธรรมและจริยธรรม และศึกษาจากรายงานผลการประเมินคุณภาพภายนอก สถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพ การศึกษา (องค์การมหาชน) ด้านผู้เรียน ซึ่งพบว่า พฤติกรรมของนักเรียนยังไม่เป็นที่น่าพอใจนัก ในด้านการมีวินัยความรับผิดชอบ การปฏิบัติตนตามหลักศาสนา ซื่อสัตย์สุจริต ความเมตตา กรุณา ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และการประหยัด เป็นต้น

5. ผลลัพธ์

ทราบสภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการในการสร้างเสริมคุณธรรมและจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ระยะที่ 2 การศึกษาวิธีการสร้างเสริมคุณธรรมและจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

1. วัตถุประสงค์

เพื่อสร้างเสริมคุณธรรมและจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

2. กลุ่มเป้าหมาย

นักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4 และ 5 จำนวน 50 คน โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

3. เครื่องมือการวิจัย

ใช้แบบสังเกต และแบบสัมภาษณ์, แบบบันทึกประชุมกลุ่ม

4. วิธีดำเนินการ

ดำเนินการตามกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการ(PAOR) ประกอบการฝึกปฏิบัติเพื่อให้สอดคล้องกับกิจกรรมที่กำหนดไว้ในระยะที่ 1 ประกอบด้วยขั้นตอน ดังนี้

4.1 ขั้นวางแผน (Planning) ผู้วิจัยร่วมกับกลุ่มผู้ร่วมวิจัยได้วางแผนการสร้างเสริมคุณธรรมและจริยธรรม ของนักเรียนตามกรอบแนวคิดที่กำหนดไว้ ดังนี้ ด้านวินัย ด้านความรับผิดชอบ ด้านการปฏิบัติตามหลักศาสนา ด้านการซื่อสัตย์สุจริต ด้านความเมตตากรุณา ด้านความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และด้านการประหยัด ประกอบด้วยกิจกรรมการนิเทศและติดตาม ที่ผู้วิจัยร่วมกับกลุ่มผู้ร่วมวิจัยได้ร่วมกันกำหนดขึ้น โดยได้ดำเนินการในระหว่างเดือน พฤศจิกายน 2555 เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2556 ร่วมกับกลุ่มผู้ร่วมวิจัย และผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบการวิจัยโดยใช้วิธีสังเกตและสัมภาษณ์เกี่ยวกับพฤติกรรมของนักเรียนจากกลุ่มผู้ร่วมวิจัยและผู้ให้ข้อมูล จากแบบสังเกต และแบบสัมภาษณ์ ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แผนปฏิบัติการการดำเนินงานสร้างเสริมคุณธรรมและจริยธรรมของนักเรียน
โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

กิจกรรม การพัฒนา	เป้าหมาย กิจกรรม	ระยะเวลา ในการ ดำเนิน กิจกรรม	ผู้เกี่ยวข้อง ในการ ดำเนิน กิจกรรม	วิธีเก็บ รวบรวม ข้อมูล	เครื่องมือ ที่ใช้ใน การเก็บ รวบรวม ข้อมูล	แหล่ง ข้อมูล หรือผู้ให้ ข้อมูล
การประชุม ระดม ความคิด	-เพื่อให้ครูได้ ร่วมกันจัดทำ แนวทางในการ สร้างเสริม คุณธรรมและ จริยธรรมให้แก่ นักเรียนที่เป็น กลุ่มเป้าหมาย ทั้งหมด	1-30 พ.ย. 2555	ครู นักเรียน	1. การ สังเกต 2. การ สัมภาษณ์	แบบ สังเกต แบบ สัมภาษณ์	ผู้วิจัย ครูและ นักเรียน
การนิเทศ กำกับ ติดตาม	-เพื่อให้ การนิเทศกำกับ ติดตามการจัด กิจกรรมเพื่อ สร้างเสริม คุณธรรม และ จริยธรรม ให้แก่ นักเรียน ที่เป็นกลุ่ม เป้าหมาย ทั้งหมด	1 ธ.ค. 2555 ถึง 10 ก.พ. 2556	นักเรียน	1. การ สังเกต 2. การ สัมภาษณ์ 3. การ ประเมิน	แบบ สังเกต แบบ สัมภาษณ์ แบบ ประเมิน	ผู้วิจัย ครู และ นักเรียน

4.2 ชั้นปฏิบัติการ (Action) มีขั้นตอนการดำเนินงาน ดังนี้

4.2.1 ดำเนินตามแนวที่กำหนดไว้ในชั้นวางแผน (Planning) เพื่อสร้างเสริมคุณธรรมและจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม โดยมีกิจกรรมต่างๆประกอบด้วยกรณีศึกษาติดตาม พร้อมทั้งมีการติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่อง

4.2.2 ประสานงาน สร้างความตระหนัก สร้างความเข้าใจและกระตุ้นโดยกลุ่มผู้ร่วมวิจัย

4.3 ชั้นสังเกต (Observation) มีขั้นตอนการดำเนินงาน ดังนี้

4.3.1 สังเกตการณ์ปฏิบัติกิจกรรมตามที่ผู้ร่วมวิจัยและกลุ่มผู้ร่วมวิจัยกำหนด

4.3.2 เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการบันทึก สังเกต สัมภาษณ์ การดำเนินการ ด้วยการนิเทศ กำกับ ติดตาม เพื่อสร้างเสริมสร้างคุณธรรมและจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม โดยใช้แบบสัมภาษณ์และแบบสอบถาม จากผู้ร่วมวิจัยและกลุ่มผู้ร่วมวิจัย

4.4 ชั้นสะท้อนผล (Reflection) มีขั้นตอนการดำเนินงาน ดังนี้

4.4.1 นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ ทำความเข้าใจ ร่วมกับกลุ่มผู้วิจัย

4.4.2 ประชุมร่วมกับกลุ่มผู้ให้ข้อมูล เพื่อทำการวิพากษ์วิจารณ์หาแนวทางปรับปรุงส่วนที่ยังเป็นปัญหา

4.4.3 ปรับปรุงส่วนที่เป็นปัญหาและเสริมสร้างส่วนที่ดีโดยการระดมความร่วมมือจากทุกคนในการสร้างเสริมคุณธรรมและจริยธรรมของนักเรียน การรายงานผลการสร้างเสริมคุณธรรมและจริยธรรมว่าบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้หรือไม่ พร้อมทั้งระบุผลการดำเนินการว่ามีวิธีการหรือแนวทางในการสร้างเสริมคุณธรรมและจริยธรรมของนักเรียนที่เหมาะสมกับวัยของนักเรียนและมีคุณภาพมากที่สุด

5. ผลลัพธ์

นักเรียนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ได้รับการสร้างเสริมให้เป็นผู้มีคุณธรรมและจริยธรรมเป็นไปตามกรอบแนวคิด เป็นที่พึงพอใจของครูผู้สอน ผู้ปกครอง ชุมชนและสังคม

ระยะที่ 3 การประเมินผลการสร้างเสริมคุณธรรมและจริยธรรมของนักเรียน
โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

1. วัตถุประสงค์

เพื่อติดตามผลการสร้างเสริมคุณธรรมและจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียน
สาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

2. กลุ่มเป้าหมาย

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 และ 5 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏ
มหาสารคาม

3. เครื่องมือการวิจัย

แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์

4. วิธีดำเนินการ

ดำเนินการร่วมกับกลุ่มผู้วิจัย เพื่อติดตามผลการสร้างเสริมวินัยของนักเรียน
จากการทำกิจกรรมต่างๆตามที่กำหนดไว้ ว่าบรรลุวัตถุประสงค์มากน้อยเพียงใด มีวิธีการใดบ้าง
ที่ดำเนินการแล้วบรรลุวัตถุประสงค์มากที่สุดและมีวิธีใดบ้างที่ดำเนินการแล้วยังต้องได้รับ
การปรับปรุงและพัฒนาให้ดีขึ้น

ระหว่างการประเมินผล ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสอบถามและ
สัมภาษณ์เกี่ยวกับการสร้างเสริมคุณธรรมและจริยธรรมของนักเรียนจากกลุ่มผู้ร่วมวิจัยและผู้ให้
ข้อมูล

5. ผลลัพธ์

มีแนวทางสำหรับการสร้างเสริมคุณธรรมและจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียน
สาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามที่เหมาะสม

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยและกลุ่มผู้ร่วมวิจัยได้ร่วมกันจัดทำเครื่องมือที่ใช้ประกอบการเก็บรวบรวมข้อมูล
ระหว่างการจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมและจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัย
ราชภัฏมหาสารคาม ดังนี้

1. แบบสังเกต
2. แบบสอบถาม
3. แบบสัมภาษณ์

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

การสร้างเสริมคุณธรรมและจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ในครั้งนี้ ผู้วิจัย ได้สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวกับการสร้างเสริมคุณธรรมและจริยธรรมของนักเรียน และวิธีการสร้างเครื่องมือจากหนังสือการวิจัยเบื้องต้นของ บุญชม ศรีสะอาด (2545 : 69-80) จากนั้นได้ลงมือสร้างเครื่องมือตามกรอบแนวคิดของการวิจัยเพื่อสร้างเสริมคุณธรรมและจริยธรรมของนักเรียน ซึ่งประกอบด้วย แบบสังเกต แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ ดังมีรายละเอียดดังนี้

1. แบบสังเกต ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

1.1 ศึกษาเอกสารซึ่งเกี่ยวกับการสร้างเสริมคุณธรรมและจริยธรรมของนักเรียนตามกรอบแนวคิดที่กำหนดไว้ รวมไปถึงการสัมภาษณ์ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับการสร้างเสริมคุณธรรมและจริยธรรมของนักเรียนจากบุคคลที่เกี่ยวข้อง การศึกษาบริบทของโรงเรียน เพื่อนำมากำหนดเป็นกรอบสำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูล

1.2 ลงมือสร้างเครื่องมือตามกรอบแนวคิดในการวิจัย

1.3 นำเครื่องมือเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง และความเหมาะสมด้าน เนื้อหา ภาษาและวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลแล้วปรับปรุงตามคำแนะนำให้มีความเหมาะสมกับเรื่องที่ศึกษา

1.4 นำเครื่องมือที่ปรับปรุงแก้ไขตามอาจารย์ที่ปรึกษาแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญชุดเดิม เพื่อพิจารณาตรวจสอบความสอดคล้องข้อมูลที่จะดำเนินการเก็บรวบรวมและเนื้อหาที่จะศึกษา รวมไปถึงความถูกต้องและความเหมาะสมด้านเนื้อหา ภาษาและกระบวนการประเมิน

1.5 นำเครื่องมือมาปรับปรุงให้สมบูรณ์แล้วนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มผู้ร่วมวิจัยต่อไป

2. แบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

2.1 ศึกษาเอกสารซึ่งเกี่ยวข้องกับวิธีการสร้างเสริมคุณธรรมและจริยธรรมของนักเรียนตามกรอบแนวคิดที่กำหนดไว้ เพื่อนำมากำหนดเป็นกรอบสำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

2.1.1 แบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมของนักเรียน ได้ดำเนินการโดยการศึกษาข้อบ่งชี้และเนื้อหาเกี่ยวกับการปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมของนักเรียน จากกรอบแนวคิดที่กำหนดไว้ แล้วนำมากำหนดเป็นกรอบของการประเมินครอบคลุมกรอบแนวคิด ทั้ง 7 ด้าน

2.1.2 แบบสอบถามผลการสร้างเสริมคุณธรรมและจริยธรรมของนักเรียน ได้ดำเนินการโดยการศึกษาข้อข่ายและเนื้อหาเกี่ยวกับการสร้างเสริมคุณธรรมและจริยธรรม ของนักเรียนจากกรอบแนวคิดที่กำหนดไว้ แล้วนำมากำหนดเป็นกรอบของการประเมิน ครอบคลุมกรอบแนวคิดทั้ง 7 ด้าน

2.2 ลงมือสร้างเครื่องมือซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตาม วิธีของลิเคิร์ต (Likert Scaie) (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 72) จำแนกตามกิจกรรมที่ใช้ ประกอบการสร้างเสริมคุณธรรมและจริยธรรมของนักเรียน

2.3 นำเครื่องมือเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและ เหมาะสมด้าน เนื้อหา ภาษา และวิธีเก็บรวบรวมข้อมูล แล้วปรับปรุงตามคำแนะนำให้มี ความเหมาะสมกับเรื่องที่ศึกษา

2.4 จัดทำแบบสอบถามความสอดคล้องกันระหว่างพฤติกรรมที่นักเรียนแสดงออก กับกระบวนการสร้างเสริมคุณธรรมและจริยธรรมของนักเรียนแบบ IOC (Index of Item Objective Congruence) โดยใช้สูตร IOC ของ สมนึก ภัททิยธนี (2544 : 221) ตามเกณฑ์ คะแนนความเหมาะสมตั้งแต่ 0.66-1.00 โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ให้คะแนน + 1	เมื่อแน่ใจว่าข้อนั้นมีความสอดคล้องกันระหว่างพฤติกรรมที่ นักเรียนแสดงออกกับกระบวนการสร้างเสริมคุณธรรมและ จริยธรรมของนักเรียน
ให้คะแนน 0	เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อนั้นมีความสอดคล้องกันระหว่าง พฤติกรรมที่นักเรียนแสดงออกกับกระบวนการสร้างเสริม คุณธรรมและจริยธรรมของนักเรียน
ให้คะแนน -1	เมื่อแน่ใจว่าข้อนั้นไม่มีความสอดคล้องกันระหว่าง พฤติกรรมที่นักเรียนแสดงออกกับกระบวนการสร้างเสริม คุณธรรมและจริยธรรมของนักเรียน

2.5 นำเครื่องมือพร้อมกับแบบสอบถามความสอดคล้องเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญชุด เดิม เพื่อพิจารณาตรวจสอบความสอดคล้องข้อมูลที่จะดำเนินการเก็บรวบรวมและเนื้อหาที่จะ ศึกษา รวมไปถึงความถูกต้องและความเหมาะสมด้านเนื้อหา ภาษาและกระบวนการประเมินผล

2.6 ปรับปรุงเครื่องมือตามที่คุณเชี่ยวชาญเสนอแนะแล้วนำไปทดลองใช้กับนักเรียน โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ที่ไม่ใช่กลุ่มเป้าหมายเพื่อทดสอบประสิทธิภาพ ของเครื่องมือที่ใช้ประกอบการศึกษา

2.7 นำเครื่องมือมาปรับปรุงให้สมบูรณ์แล้วนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มผู้ร่วมวิจัยต่อไป

3. แบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

3.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อทราบแนวทางการจัดทำแบบสัมภาษณ์

3.2 กำหนดแหล่งที่มาของเครื่องมือ ซึ่งประกอบด้วย

3.2.1 ข้อมูลเบื้องต้นของกลุ่มผู้ร่วมวิจัย

3.2.2 ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมที่ใช้ประกอบการสร้างเสริมคุณธรรมและจริยธรรมของนักเรียน

3.3 นำเครื่องมือเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความเหมาะสมด้าน เนื้อหา ภาษา และวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล แล้วปรับปรุงตามคำแนะนำให้มีความเหมาะสมกับเรื่องที่ศึกษา

3.4 นำเครื่องมือที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญชุดเดิม เพื่อพิจารณาตรวจสอบความสอดคล้องข้อมูลที่จะดำเนินการเก็บรวบรวมและเนื้อหาที่จะศึกษา รวมไปถึงความถูกต้องและความเหมาะสมด้านเนื้อหา ภาษาและกระบวนการประเมินผล

3.5 ปรับปรุงเครื่องมือตามที่ยุเชี่ยวชาญเสนอแนะให้มีความสมบูรณ์เพื่อำไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มผู้ร่วมวิจัยต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. ใช้แบบสัมภาษณ์ประกอบการเก็บรวบรวมข้อมูลที่เป็นปัญหาเกี่ยวกับการสร้างเสริมคุณธรรมและจริยธรรมของนักเรียน

2. ใช้แบบสังเกต ซึ่งประกอบไปด้วยการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ใช้ประกอบการเก็บรวบรวมข้อมูลในระหว่างการจัดกิจกรรมการนิเทศ กำกับ ติดตาม การสร้างเสริมคุณธรรมและจริยธรรมของกลุ่มเป้าหมายจากกลุ่มผู้ร่วมวิจัย

3. ใช้แบบสอบถาม ผลการสร้างเสริมคุณธรรมและจริยธรรมของนักเรียน ประกอบการเก็บข้อมูลในระหว่างการประเมินผลการจัดกิจกรรมการนิเทศ กำกับ ติดตาม การสร้างเสริมคุณธรรมและจริยธรรมของนักเรียนจากกลุ่มผู้ให้ข้อมูล

4. ใช้แบบสัมภาษณ์ ประกอบการเก็บรวบรวมข้อมูลในระหว่างการจัดกิจกรรม

การนิเทศกำกับ ติดตาม การสร้างเสริมคุณธรรมและจริยธรรมของนักเรียนจากกลุ่มผู้ร่วมวิจัย และใช้ประกอบการเก็บรวบรวมข้อมูลในระหว่างการประชุมผลการสร้างเสริมคุณธรรมและจริยธรรมของนักเรียนจากกลุ่มผู้ให้ข้อมูล

การจัดทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. การจัดทำข้อมูล

1.1 นำข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลมาจัดหมวดหมู่และแยกประเภทตามชนิดของเครื่องมือ

1.2 นำข้อมูลที่ได้จากการแยกประเภทที่มีความสมบูรณ์และถูกต้องมาตรวจสอบโดยใช้เทคนิคการตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า (Triangulation technique) (สุภางค์ จันทวานิช. 2547 : 38) ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

1.2.1 การตรวจสอบข้อมูลด้านข้อมูล (Data Triangulation) ตรวจสอบว่าความแตกต่างด้านเวลา ด้านสถานที่ และด้านบุคคล ทำให้ข้อมูลเปลี่ยนไปหรือไม่

1.2.2 การตรวจสอบข้อมูลด้านผู้วิจัย (Investigator Triangulation) ในกรณีที่ไม่มั่นใจในตัวผู้วิจัยเอง ผู้วิจัยจะกระทำการตรวจสอบโดยเปลี่ยนผู้สังเกต อาจเป็นกลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้า หรือวิทยากร เพื่อตรวจสอบว่าข้อมูลที่ได้เหมือนกันหรือไม่

1.2.3 การตรวจสอบข้อมูลด้านวิธีการรวบรวมข้อมูล (Methodological Triangulation) ตรวจสอบข้อมูลด้วยวิธีที่แตกต่างกัน คือ จากการสังเกต การประเมิน การสัมภาษณ์ และการบันทึกข้อมูล

2. การวิเคราะห์ข้อมูล

2.1 ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามใช้วิธีการหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2.2 ข้อมูลที่ได้จากแบบสังเกต และแบบสัมภาษณ์ ใช้วิธีการสรุปข้อมูลพร้อมกับการนำเสนอโดยวิธีการบรรยาย

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การแปลผลข้อมูลเชิงปริมาณจากแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1.1 ตรวจสอบและให้คะแนนเป็นรายข้อตามเกณฑ์ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 72)

ดังนี้

ระดับปฏิบัติการ		คะแนน
มากที่สุด	ให้	5 คะแนน
มาก	ให้	4 คะแนน
ปานกลาง	ให้	3 คะแนน
น้อย	ให้	2 คะแนน
น้อยที่สุด	ให้	1 คะแนน

1.2 การแปลความหมายของค่าเฉลี่ยตามเกณฑ์ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 103)

ดังนี้

ระดับปฏิบัติการ		ค่าเฉลี่ย
มากที่สุด	ให้	4.51 - 5.00
มาก	ให้	3.51 - 4.50
ปานกลาง	ให้	2.51 - 3.50
น้อย	ให้	1.51 - 2.50
น้อยที่สุด	ให้	1.00 - 1.50

2. สถิติที่ใช้ประกอบการวิเคราะห์ข้อมูล

2.1 ร้อยละ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 104)

$$P = \frac{f}{n} \times 100$$

เมื่อ P แทน ร้อยละ

เมื่อ f แทน ความถี่

เมื่อ n แทน จำนวนความถี่ทั้งหมด

2.2 ค่าเฉลี่ย (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 105)

$$\bar{X} = \frac{\sum x}{n}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย

$\sum x$ แทน ผลรวมทั้งหมดของคะแนน

N แทน จำนวนคะแนนในกลุ่ม

2.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 106)

$$S.D. = \sqrt{\frac{n \sum x^2 - (\sum x)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ S.D. แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\sum x$ แทน ผลรวมทั้งหมดของคะแนน

N แทน จำนวนคนทั้งหมด

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY